

KUTSESTANDARD

Raudtee teemehaanik, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Raudtee teemehaanik, tase 3 kutsestandard on aluseks tööturu nõudmistele vastavate täiendusõppe õppekavade koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raudtee teemehaanik, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Raudtee teemehaanik, tase 3 tööks on rööbastee ja raudteerajatiste hooldus-, remont- ja ehitustööd. Vajadusel töötab ta signalistina, et tagada liiklusohutus rööbasteel töötamisel.

Raudtee teemehaanik, tase 3 töötab brigaadi liikmena, kontrollib iseseisvalt raudtee tehnilist seisukorda, teeb tehnohooldust ja remonti ning leiab võimalike vigade põhjusi.

Raudtee teemehaanik, tase 3 töö toimub välitingimustes ja üldjuhul tööpäeval, vajadusel ööpäevaringselt, puhkepäevadel ja riiklikel pühadel. Töökeskkond on kõrgendatud ohuga töökoht rongiliikluseks avatud raudteel, sealjuures töötamine ebatasasel pinnal ja erinevates ilmastikuoludes. Seetõttu on raudtee teemehaaniku töös vajalik hea füüsiline tervis ja keskkonnataluvus, ta peab järgima tööeeskirjade, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid, kasutama töö iseloomule ja ilmastikule vastavat kõrgnähtavat tööriietust ning isikukaitsevahendeid. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada raudteeohutust mõjutava juhtumi või tööõnnetuse.

Kohustuslik on läbida eelnev ja perioodiline raudteetöötaja tervisekontroll.

Põhilisteks töövahenditeks on raudtee spetsiifilised käsitööriistad (nt vasar, kang, mutrivõti, liipri ja rööpa tangid), väikemehhanismid (nt lumepuhur, mutrikeeraja, topper, pilude reguleerija, elektriyaam, lõikur, lihviija), signaalid (signaallipp, -lamp, piiramissignaaliid), sidevahendid (käsiraadiojaam, mobiiltelefon) mõõtevahendid (näit mõõdulint, -ratas) ja teešabloon.

Rööbastee ja raudteerajatiste hooldus-, remont- ja ehitustööde kutseala koosneb neljast kutsest:

Raudtee teemehaaniku abi, tase 2 teeb brigaadi liikmena lihtsamaid raudtee hooldus- ja remonttöid, vajades mõnikord ka kogunud töötaja juhendamist.

Raudtee teemehaanik, tase 3 töötab brigaadi liikmena, kontrollib iseseisvalt raudtee tehnilist seisukorda, teeb tehnohooldust ja remonti ning leiab võimalike vigade põhjusi.

Raudtee teemehaanik, tase 4 korraldab ja teeb rööbastee ja raudteerajatiste hooldus-, remont- ja ehitustöid, juhendab brigaadi liikmeid ilmnenud vigade analüüsimisel ja vigade vältimiseks vajalike abinõude valikul ning kontrollib tehtud töö tulemust etteantud juhiste järgi.

Raudtee teemehaanik, tase 5 planeerib ja juhib hooldus-, remont- ja ehitustöid (sh määrab materjalide ja mehhanismide vajadust), kontrollib tehtud töö tulemust, kavandab ja korraldab parendustegevused ning võtab töö vastu või kontrollib rööbastee ja raudteerajatiste seisukorda ning teeb raudteerajatiste hooldus-, remont- ja ehitustöid.

A.2 Tööosad

A.2.1 Töö planeerimine ja dokumenteerimine

A.2.2 Liiklusohutuse tagamine

A.2.3 Tee seisukorra kontrollimine A.2.4 Lumetõrjetööde tegemine raudteel A.2.5 Liiprite ja prusside paigaldamine, vahetamine ja kvaliteedi kontrollimine A.2.6 Rööbastee sideosade ja kinnituste paigaldamine, kontrollimine ja puuduste kõrvaldamine A.2.7 Raudtee muldkeha remontimine ja hooldamine A.2.8 Ballasti paigaldamine ja hooldamine A.2.9 Raudtee geomeetria korrashoiutööde tegemine A.2.10 Rööbasahelate korrashoiutööde tegemine A.2.11 Rajatiste (raudteesildade, -truupide, -viaduktide, -tunnelite, -rennide, veeviimarite, estakaadide, tugiseinade, platvormide) remontimine
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt töötavad 3. taseme raudtee teemehaanikutena inimesed, kellel on vähemalt põhiharidus ja kelle kutseoskused on omandatud töö käigus vähemalt samal tasemel kogunud teemehaaniku juhendamisel.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Teemontöör, teetööline, brigadir, sillatööline.
A.5 Regulaatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Kutsealal töötamiseks on vajalik kutsetunnistus raudteeseaduse kohaselt.
A.6 Tulevikuoskused
Teemehaaniku tööd mõjutavad uute materjalide kasutuselevõtmine ja raudtee šabloni 1435 mm raudteede ehitamine, mistõttu on vajalik uuendada ja arendada seadmete kasutamise oskuseid ja tunda uusi kasutusele võetavaid materjaliliike ning normatiivseid nõudeid ja erisusi lähtuvalt raudtee šabloonist. Seoses sõidukiiruste kasvamisega on oodatud praegusest paremad spetsiifilised ohutusosalased teadmised ning tööprotsesside alased laiemad alusteadmised.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Raudtee teemehaanik, tase 3 kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste B.2 ja kõikide kompetentside B.3.1-B.3.11 tõendamine.
B.2 Raudtee teemehaanik, tase 3 üldoskused
Tegevusnäitajad: <ol style="list-style-type: none"> 1. järgib raudteetranspordi töö ja liikluse korraldamise põhimõtteid oma kutsetaseme piires; 2. järgib oma töös kõikide asjakohaste standardite, juhendite ja õigusaktide nõudeid; 3. oskab rakendada töötervishoiu reeglite kohaseid ohutusvõtteid; rakendab tööd soodustavaid ja tervist säästvaid asendeid ja töövõtteid tööülesannete täitmisel; 4. järgib tööohutusnõudeid (sh kasutab isikukaitsevahendeid) töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö käigus ja töökoha korrastamisel ning arvestab teiste inimeste ja keskkonnaga enda ümber, vältimaks tööõnnetusi raudteel; 5. hoiab puhtust ja korda ning hoiab ja kasutab teiste inimeste, organisatsiooni, ühiskonna ja loodusvarasid (töökoht, materjalid, seadmed jm) hoolivalt ja otstarbekalt; 6. teatab vastutavale töötajale töö valmisolekust ja lõpetamisest; 7. oskab märgata potentsiaalset probleemi, vaadata läbi seotud teavet, sõnastada lahendamist vajav küsimus ja hinnata võimalusi ning strateegiaid sellele vastuse leidmiseks; 8. katkestab töö tervisele, tehnikale, liiklusele või keskkonnale ohtliku olukorra tekkides; teavitab koheselt vastavalt nõuetele; 9. oskab kollektiivi vajadustega ning ühise eesmärgiga arvestada ning teistega ülesannete täitmiseks koostööd teha, sealhulgas vajalikku ja kasulikku informatsiooni jagada; 10. osaleb erialastes aruteludes oma kompetentsuse piires; oskab konstruktiivses väitluses ja arutelus argumente koostada ja esitada, et veenda vastaspoolt või neutraalset kolmandat poolt oma seisukohas;

11. osaleb kutsealases täiendusõppes; rakendab õpitud oma töös;
 12. valdab eesti keelt vähemalt tasemel A1 (vt lisa 1);
 13. mõistab ja kasutab digitaalseid süsteeme, tööriistu ja rakendusi ning töötleb digitaalset teavet algtasemel kasutaja tasemel (vt lisa 2).

B.3 Kompetentsid	
B.3.1 Töö planeerimine ja dokumenteerimine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. kogub ja täpsustab vajalikku informatsiooni tööülesande täitmiseks, juhindudes tööülesandest; 2. valmistab ette töö tehnoloogilise protsessi, tagades ja kontrollides tööks vajalike materjalide, tööriistade, mehhanismide ja tööjõu olemasolu ning juhindudes tööülesandest.	
Teadmised: 1) töö tehnoloogilise protsessi kavandamise põhimõtted oma kutsetaseme piires.	
B.3.2 Liiklusohutuse tagamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. valib ohutusmeetmed, piirab töökoha ohutuse tagamiseks ajutiste signaalmärkidega; 2. teeb jaamas töötamisel nõuetekohased sissekanded; 3. paigaldab, hooldab ja eemaldab tee- ja signaalmärke.	
B.3.3 Tee seisukorra kontrollimine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. teeb kindlaks liiklusohutliku rikke ja tegutseb koheselt liiklusohutuse tagamiseks, rikke likvideerimisel tegutseb vastavalt juhistele; 2. mõõdistab raudteerajatised, kasutades asjakohaseid mõõteriistu, juhindudes mõõteriistade kasutusjuhenditest.	
B.3.4 Lumetõrjetööde tegemine raudteel	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. teeb käsitsi lumetõrjetöid raudteerajatistel (raudteeületuskohad, pöörmed, platvormid jm), kasutades asjakohaseid töövahendeid; 2. teeb lumetõrjetöid raudteerajatistel (raudteeületuskohad, pöörmed, platvormid jm), kasutades väikemehhanisme, juhindudes väikemehhanismide kasutusjuhenditest.	
Teadmised: 1) lumetõrjetööde väikemehhanismide kasutus-, hooldus- ja hoiustamis põhimõtted.	
B.3.5 Liiprite ja prusside paigaldamine, vahetamine ja kvaliteedi kontrollimine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. vahetab ja kohendab üksikliipreid, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 2. teeb liiprite lausvahetamist brigaadi liikmena, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 3. paigaldab pöörmeprusse ja teeb pöörmeprusside vahetamist brigaadi liikmena, juhindudes töö tehnoloogiast ja kasutades asjakohaseid töövahendeid; 4. teeb pöörmeprusside üksikvahetamist, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 5. vahetab sillaprusse, juhindudes töö tehnoloogiast ja kasutades asjakohaseid töövahendeid.	
B.3.6 Rööbastee sideosade ja kinnituste paigaldamine, kontrollimine ja puuduste kõrvaldamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. kontrollib rööbastee sideosasid ja kinnitusi ning kinnitab, paigaldab või asendab need, kasutades asjakohaseid töövahendeid; 2. paigaldab ja vahetab erinevaid kinnitusi, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 3. vahetab üksikuid sideosasid ja kinnitusi, kasutades asjakohaseid töövahendeid; 4. reguleerib ja hajutab lukupilud rööpaniiti katkestamata, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 5. tõkestab rööbaste ärajooksu, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast.	

B.3.7 Raudtee muldkeha remontimine ja hooldamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. kõrvaldab muldkeha defektid, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 2. korrastab veeviimarid ja kraavid, kasutades asjakohaseid töövahendeid.	
B.3.8 Ballasti paigaldamine ja hooldamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. puhastab ballasti rööbasteel, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja juhindudes töö tehnoloogiast; 2. puhastab ballasti pöörmelid, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast; 3. korrastab ballastiprismat, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes töö tehnoloogiast.	
B.3.9 Raudtee geomeetria korrashoiutööde tegemine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. rihib ja tõstab teed, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes tööülesandest; 2. korrigeerib rööpmelaiust, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes tööülesandest; 3. parandab loodihälbed, vajumid ja ristõuked ning kõrvaldab teekerked, kasutades asjakohaseid töövahendeid, juhindudes tööülesandest.	
B.3.10 Rööbasahelate korrashoiutööde tegemine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. teeb kindlaks rööbasahela rikked (isoleerlukud, isolatsioonimaterjal, ühendid jm); 2. paigaldab rööpaühendid ja isolatsioonimaterjali, juhindudes projektist.	
B.3.11 Rajatiste (raudteesildade, -truupide, -viaduktide, -tunnelite, -rennide, veeviimarite, estakaadide, tugiseinade, platvormide) remontimine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. puhastab rajatise, kasutades asjakohaseid töövahendeid; 2. remondib rajatise, teeb kindlaks ja kõrvaldab rikked.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-12042023-1.4/7k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Kaliste, Leonhard Weiss OÜ Rein Ljäkin, AS Eesti Raudtee Tavo Sarnik, Go Track OÜ Moonika Siniällik, Edelaraudtee AS Meeri Sõerd, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Tarvi Viisalu, AS Eesti Raudtee Peep Õim, SA Raudteekutsed
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	25
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	12.04.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	11.04.2028
7. Kutsestandardi versiooni number	7
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7215 Troppijad ja trossijätkaajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Railway Mechanic, EstQF Level 3
Vene keeles	монтёр пути, механик по железнодорожному пути

C.3 LisadLisa 1 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)Lisa 2 [Digipädevuste enesehindamise skaala](#)